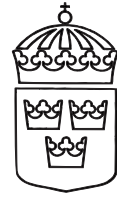

Regeringens skrivelse

2008/09:166

2006 års sjöarbetskonvention

Skr.
2008/09:166

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den den 12 mars 2009

Fredrik Reinfeldt

Maud Olofsson
(Näringsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för 2006 års sjöarbetskonvention i enlighet med vad som föreskrivs i ILO:s stadga.

Innehållsförteckning

Skr. 2008/09:166

1	Ärendet och dess beredning.....	3
2	2006 års sjöarbetskonvention.....	3
2.1	Bakgrund.....	3
2.2	Konventionens huvudsakliga innehåll	4
2.3	Regeringens överväganden	4
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2009	6

1 Ärendet och dess beredning

Genom sin anslutning till nationernas förbund 1920 inträdde Sverige som medlem av Internationella arbetsorganisationen – International Labour Organisation (ILO). ILO:s högsta beslutande församling – Internationella arbetskonferensen – sammanträder i regel en gång per år.

Inom högst arton månader efter att konferensens session avslutats ska varje medlemsstat enligt artikel 19.5 (c) i ILO:s stadga förelägga landets lagstiftande församling antagna konventioner och rekommendationer för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlemsstat har vidare skyldighet att underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla denna förpliktelse samt om vilka åtgärder som i övrigt har vidtagits.

Internationella arbetskonferensen antog den 23 februari 2006 den s.k. sjöarbetskonventionen. Röstsiffrorna var 314 röster för, 0 mot och 4 avstod. De svenska representanterna röstade för konventionen.

Konventionstexten i dess helhet finns på ILO:s hemsida www.ilo.org. Den svenska översättningen kommer att presenteras för riksdagen i samband med en eventuell ratificering av sjöarbetskonventionen.

Konventionen har, enligt bestämmelserna i ILO-konventionen (nr 144) om samråd på trepartsbasis för att främja genomförandet av ILO:s normer, remitterats till den svenska ILO-kommittén, som i sin tur inhämtat yttranden från i ärendet berörda myndigheter och organisationer.

En sammanställning av remissyttrandena finns att tillgå i Näringsdepartementet (dnr N2008/8122/TR).

2 2006 års sjöarbetskonvention

2.1 Bakgrund

Frågor om sjömäns arbetsförhållanden har behandlats av ILO under särskilda s.k. sjöfartssessioner. Mellan 1920 och 2003 antog Internationella arbetskonferensen 39 konventioner, ett protokoll och ett trettioåttio rekommendationer om sjömäns arbetsförhållanden. Åtskilliga av dessa sjöfartsinstrument kom till slut att betraktas som otidsenliga. Vissa hade delvis bestämmelser som täcktes av andra instrument och andra hade inte ratificerats av tillräckligt många stater och därmed inte ens trätt i kraft. En översyn av konventionerna och rekommendationerna gjordes därför för att ta fram ett sammanhållet övergripande ILO-instrument på sjöfartens område. Resultatet blev den i februari 2006 av Internationella arbetskonferensen antagna s.k. sjöarbetskonventionen.

Konventionen reviderar nästan samtliga av de nämnda tidigare antagna konventionerna och ett antal rekommendationer. Bestämmelserna i konventionen rör huvudsakligen fem områden: minimikrav för att sjömän ska få arbeta på fartyg; anställningsförhållanden; bostad, rekreationsmöjligheter, mat och förplägnad; hälsovård, sjukvård och välfärd samt uppfyllelse och tillämpning.

Bestämmelserna om minimikrav för att sjömän ska få arbeta på fartyg innehåller regler om bl.a. minimiålder, läkarintyg, utbildning, rekrytering och arbetsförmedling.

Bestämmelserna om anställningsförhållanden innehåller regler om bl.a. anställningsavtal för sjömän, lön, arbetstid och vilotid, rätt till ledighet, hemresa, ersättning till sjömän när fartyget förloras eller förliser, bemanningsnivåer och utveckling av karriären för sjömän.

Bestämmelserna om bostad, rekreationsmöjligheter, mat och förplägnad innehåller regler om bl.a. standarden på sjömäns bostäder ombord, kvaliteten på maten ombord och kraven på utbildning för fartygskockar.

Bestämmelserna om hälsovård, sjukvård och välfärd innehåller regler om bl.a. sjukvård ombord och i land, redarens ansvar för att säkerställa att sjömän är skyddade mot ekonomiska konsekvenser av sjukdom, skada eller dödsfall som har samband med anställningen, skydd av hälsa och säkerhet och förebyggande av olyckor, tillgång till landbaserade välfärdsinrättningar samt socialförsäkringar.

Medlemsstaterna ska uppfylla sina skyldigheter enligt konventionen på ett sådant sätt att de försäkrar sig om att fartyg som är flaggade i en stat som inte har ratificerat konventionen inte får en förmånligare behandling än fartyg som är flaggade i en stat som har ratificerat den. Målsättningen med konventionen är bl.a. att lika spelregler ska gälla för alla där inget fartyg ska kunna konkurrera med andra genom en undermålig standard för de ombordanställda.

Konventionen träder i kraft 12 månader efter det att den ratificerats av minst 30 medlemsländer som tillsammans står för minst 33 procent av världshandelstonnaget. Konventionen har ännu inte (mars 2009) trätt i kraft.

2.3 Regeringens överväganden

ILO-kommittén har, efter att ha remitterat frågan till berörda myndigheter, i yttrande den 24 oktober 2008 (ILO-kommitténs dnr 18/2006) tillstyrkt att Sverige ratificerar sjöarbetskonventionen. Remissinstanserna har dock pekat på vissa moment i konventionen som saknar motsvarighet i svensk rätt, bl.a. bekostande av sjömäns hemresa och utbildning av fartygskockar.

Konventionen är ett angeläget och viktigt internationellt instrument som kan förbättra sjömäns arbets- och levnadsvillkor. Något annat har inte heller hittills framkommit som innebär att en ratificering inte bör ske.

Europeiska unionens råd har också den 7 juni 2007 beslutat att bemyndiga EU:s medlemsstater att ratificera konventionen (2007/431/EG). I

samma beslut uppmanades vidare medlemsstaterna att vidta mått och steg för att, helst före den 31 december 2010, ratificera konventionen. Skr. 2008/09:166

Regeringen har genom regeringsbeslut den 12 februari 2009 beslutat att tillsätta en särskild utredare som ska föreslå de författningsändringar som behöver göras för att Sverige ska kunna ratificera 2006 års sjöarbetskonvention. Uppdraget ska redovisas senast den 30 december 2009.

För att uppfylla förpliktelserna enligt ILO:s stadga informeras riksdagen härmed om 2006 års sjöarbetskonvention.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Erlandsson, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: Maud Olofsson

Regeringen beslutar skrivelse 2006 års sjöarbetskonvention